

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
m é r s é k e l t á r j e g y z é k s z e r i n t s z.

Felelősség.

Furcsa dolgok esnek meg nálunk, olyanok, amelyek erősen beleütköznek a jogrendbe és sajátságos szint adnak a törvényben gyökerező tisztviselői felelősségnek.

Egy közjegyző hosszú évek során át felveszi a felelőtől az általa kiállított okmányok felszereléséhez szükséges bélyegek árát, de azért az okmányokat nem szereli fel bélyeggel.

Ez így folyik hosszú, igen hosszú időn át, a nélkül, hogy akár illetékesek, akár illetéktelenek gyanút merítenének, ami természetes is, mert az illetékteleneket a nagyközönség adja, az a száz meg száz fél, aki kényszerült közjegyzői segítséghez folyamodni, ott szerződéseket vagy egyéb okmányokat kiállítani és a bélyegilletékek árát ez okmányokra a közjegyző kezébe kifizetni; míg az illetékesek ott keresendők, akikre nézve a törvény az ellenőrzést rója kötelességül. Amazok, a nagyközönség nem foghatott gyanút, mert az évek hosszú során át nem fordult elő eset, hogy közjegyzői okmányainak bélyegcsonkításáért valamikor bírságozták volna, hinnie kellett hát, hogy minden rendén van a közjegyzői irodában; emezek, az ellenőrzés gyakorlására illetékesek, sőt kötelezettek pedig szintén nem gyanakodtak, mert egyrészt az ellenőrzés soha nem, a másik részről pedig olyan lazán gyakoroltatott, hogy az okmányok bélyegtelen volta soha ki nem derülhetett.

A közjegyző azonban meghal és bekövetkezik irodája leltározásának szükségessége. És kiderül egyszerre minden: hogy az irodában ázsiai rendtelenség van, hogy a legtöbb okmány nélküli a hitelesség feltételeit, hogy sok esetben az okmány nincsen is kiállítva, hanem csupán üres lap a felek által aláírva, mely a csatolt jegyzetek alapján kitöltésre vár; sőt kiderül végül, hogy évek hosszú sorára visszamenően a meglevő okmányok túlnyomó része nincsen felbélyegezve.

És ugyan mi történik, hogy mindezek kitudódnak?

Azokon az okmányokon fel van jegyezve takszative, hogy az illető fél fizetett: bélyegilletékben ennyit, hitelesített vagy az okmány kiállításáért ennyit stb.

E mellett a törvény kötelességévé teszi a közjegyzői kamaráknak, hogy a területükön eső közjegyzőségek mindenikének ügyvitelét évenként egyszer

főülvizsgálják; a pénzügyigazgatóságoknak pedig, hogy minden két évben bélyegvizsgálatot tartsanak a közjegyzői irodákban. Közjegyzői kamara és pénzügyigazgatóság tehát törvény szerint ellenőrző közegei a közjegyzőségeknek és mint ilyenek ipso facto felelősséggel tartoznak ottan eső minden olyan szabálytalansáért vagy hanyagsáért, amelyből akárkire is kár háromolhat és amelyet — ha ellenőrző tisztüket, a törvény rendelkezéséhez képest lelkiismeretesen teljesítik, a megejtett vizsgálataik során mulhatatlanul észlelniük kell vala.

Abból, hogy a közjegyzői okmányoknak most bekövetkezett leltározásánál ezek nagy része minden hitelességet nélkülözőnek találtatott, — ma még kiszámíthatatlan anyagi kár háromolhat bizonyos sok esetben az egyes felekre; hogy pedig az okmányok nagy tömegét találták bélyegtelennek, szintén nagy anyagi kára esik a kincstárnak.

Logikus észjárás szerint tehát, szigorúan ragaszkodva a törvény rendelkezéseire, mikor mindezek a vizszaélések és hanyagságok az elhalálozott közjegyző irodájában észleltek: a legfőbb állami ellenőrző közegeknek, az igazságügyi és pénzügyi ministereknek az volt volna a kötelességük, hogy egyik a részben rendelkezés tartasson vizsgálatot, mennyiben és milyen módon gyakorolta a közjegyzői kamara az ellenőrzési kötelességét a szentesi kir. közjegyzői irodával szemben az ügyvitel tekintetében, felderítse e vizsgálat során, hogy kikre milyen anyagi kár hárul a fellelül szabálytalanságokból és amennyiben ily kár tényleg felmerül, de egyébként is az ellenőrzésre első sorban kötelezett kamarát vonja ezért felelősségre és kötelezze a kártérítésre; a másiknak pedig kötelessége volt volna, az illetékes pénzügyigazgatóság ellen elrendelni és foganatosítani a vizsgálatot, annak kiderítése végett: miképpen teljesítette a bélyegvizsgálatokat és ha e részben azt a pénzügyigazgatóságot kötelességmulasztás terheli, amelyből a kincstárra kár háromolhat, a hanyag és kötelességmulasztó tisztviselőket kell e kár megtérítésére feyelmileg is kötelezni.

Vajon így történt-e az adott esetben?

Dehogy is! Az elhunyt közjegyző irodájának leltározásánál egyszerűen konstataáltak a szinte hihetetlen rendtelenséget és tömeges szabálytalansá-

got, az egyes felek majd csak később kénytelenek voltak tudatára, hogy kit ér közülök ebből esetleges vagyoni károsodás is, — de egyéb aztán — legalább tudunkkal — nem is történt ebben a dologban.

A volt közjegyző által a felek és a kincstár kárára elkövetett bélyegcsonkítások . . . Ejj, hát a szegedi pénzügyigazgatóság kiküldte egy szakkozéget, aki itt töltött vagy 6 hetet a bélyeghiányok szigorú számbavételére és aztán — ugyanaz a pénzügyigazgatóság, a melynek kötelességmulasztása a bélyegcsonkítások ily hallatlan mértékét tette lehetővé, a legkényelmesebb módhoz folyamodott, hogy a maga drága bórét megmentsse és az államkincstárt ért kárt fedezze: — egyszerűen meglelelte azokat a feleket, akik a bélyegezetlen okmányok bélyegilletékét — az okmányokon levő feljegyzés szerint lefizették a közjegyző kezéhez, akik tehát valójában semmi bélyegcsonkítást sem követtek el, hanem áldozatai egy bűnös és könnyelmű közhatóságnak.

Értsük meg jól. A pénzügyigazgatóság nem érte be azzal, hogy illetékon, akik a bélyegcsonkításban ártatlanabbak magánál a pénzügyigazgatóságnál is, az egyszerű bélyegilletéket követelje, ahogy a kérdéses okmányok fel kellene bélyegezve lennie. Eppen nem. A pénzügyigazgatóság a legtöbbből háromszorosan felélt bélyegilletéket követel, tehát mint bélyegcsonkítókat akar büntetni olyan embereket, akik ebben ártatlanok s akiknek egész hibájuk az, hogy megbíztak a közjegyzőben és megbíztak abban, hogy a közjegyzői irodákat ellenőrizni hivatott hatóságok, ezek közt éppen a pénzügyigazgatóság is, a törvényes kötelességüket bizonyára lelkiismeretesen teljesítik.

Hát az ilyen merénylet - számba vehető, semmi törvényes alappal nem bíró eljárás egy jogállamban megtérni nem lehet, nem szabad; az ilyen ellen tiltakoznia kell nem csupán a károsodó közönségnek, hanem a közjegyzői utódnak is, aki méltán tekintheti ezt irodája hitele, a közjegyzői állás tekintélye lerontásának, de sőt legelső sorban tiltakoznia kell ez ellen a közönség védelmére hivatott hatóságnak, a jelen esetben a vármegye igazgatási bizottságának.

Vegyünk példát. Ha egy árva-péznárnál sikkasztás történik, ha az erre elrendelt vizsgálat során kiténik,

hogy egyes árvatári adások adósságaikat lefizették ugyan, de az el nem könyveteltetett a bűnös pénztáros által: vajon azzal a pénztárral ért kárt megtéríteni, ha igazolni tudja, hogy ő régen lefizette a tartozását, vagy pedig azok vonják-e első sorban kárterítési kötelezettségbe, akiknek vétkes hanyagsága és a törvényben előírt ellenőrzés elmulasztása a sikkasztást lehetővé tette?

Feleletet e kérdésre nem is szükséges adnunk, mert számos felmerült itanította már az ország egészét a tisztviselői felelősségé nyére, mely épp úgy áll a felhozott példára, mint a közjegyzőségnek felmerült bélyegcsontkitások esetére.

Ezt a felelősséget itt teljes mértékben kell alkalmazni úgy a közjegyzői kamara, mint a pénzügyigazgatósággal szemben és azt megtéríteni nem szabad, hogy Szentes város lakossága hatvan ezer forintot haladó összeg erejéig jogtalanul megsarcoltassék.

És meg vagyunk győződve róla, hogy a megye közigazgatási bizottsága, a mai gyűlésen alkalmazni is fogja — törvényadta jogánál fogva — e felelősséget.

Postaközlekedésünk. Lapunk egyik legutóbbi számában, egy felmerült eset alkalmából, felhoztuk helyi postaközlekedésünknek azt a visszasságát, mely szerint dacára annak, hogy naponta 3 vonat közlekedik felfelé és ugyanannyi lefelé, innen még is csak 1-szer naponta indítanak kecsi postaküldeményeket, vagyis csomagokat, értékcsillományokat stb. egy-egy irányban és csakis a közönséges levél az, melyet a vonatok azonnal továbbítanak.

Megesik ilyen viszonyok közt, hogy egy Szentesen délután egynek 6 órákor feladott csomag csak harmadnapon jut el a szomszédos Kun-Szt.-Mártonba vagy Budapestre, mert hát az értékcsillományok csak 5 óráig vétetnek számba és csak naponta egyszer, az esti 6 órai vonattal továbbítanak ebben az irányban; holott ha az így feladott csomagokat a reggeli vonattal is továbbítatnák, úgy akkor ezek ugyanazt nap délután fél 2 órákor Budapestre vannak és még ugyane napon a címzettnek is kézbesíttetnek.

Mi az oka ennek a visszasságának: utána jártunk és teljes tájékozódást is szerztünk magunknak e részben.

Egyik nagy oka a postaigazgatóságok túlságos takarékoskodása. Hogy ugyanis Szentesről le és fölfelé naponta kétszer ekspedíáljanak értékcsillományokat is a postáról, ez évenként mintegy 2500 frtt több kiadást idézne elő és hogy ezt az összeget megtakarítsák, ezért szükséges a postaközlekedést a közönségre kényelmetlenné tenni. Igaz, hogy ez a takarékoság az egyre növekedő szentesi postafogalommal szemben nincsen helyén, mert Szentes egyike a hasonhajtó postaállomásoknak, amelytől ily több kiadást nem volna szabad sajnálni, de sőt a város jogosan is követelhetné, hogy a meglévő visszasságon segítsenek; — de hát — nincs panaszos, nincsen bírósági helytelenül alkalmazott takarékoság érvényesül.

A második baj az, hogy postahiva-

lunknál, a mai vonatközlekedési időszakok összeesnek az ekspedícióval, vagyis rendszerint egyazon időre esik az ekspedíció és az érkezett vonatok postaszállítmányainak számbavétele és leadása. A munka tehát a nap bizonyos szakaiiban túlságosan feltorlódik a postahivatalnál és a meglévő személyzet által csak úgy bírható le, ha bizonyos beosztással végezi azt, vagyis: a fel és leadás közt a rendelkezésre álló időt arányosan megosztja.

Ez a megosztás pedig úgy történik, hogy a délutáni 5 óra után feladott csomagok már nem vétetnek fel az ekspedíciós listába, hanem — elkésetten, műkifejzéssel élve, postaindulás után feladottaknak vétetnek és mint ilyeneket, csak másnap este továbbítják a csomagokat, dacára annak, hogy a hivatalos idő esti 6 órákor jár le és a vonat felfelé csak 6 óra 20 perccel indul, normális viszonyok közt tehát nagyon elég volna háromnegyed 6-kor lezárni az értékcsillományok továbbítási terminusát.

Baj tehát van a mi helyi postaközlekedésünkben, ez kétségtelen, még pedig olyan baj, amelyen — a közönség érdekében — okvetlenül segíteni kell és ezt megtenni, nézetünk szerint, a közigazgatási bizottság kötelessége.

E bizottság gyűlésén kell szóvá tenni ezt a dolgot, onnan kell — a szentesi postaközlekedés szabályozása és a tapasztalt visszasságok megszüntetése érdekében felírni a kereskedelmiügyi minisztériumhoz és a gyors, gyökeres javítást hathatósan meg sürgetni.

Hivatalos kötelessége ez a közigazgatási bizottságnak, amelyet, tudunkkal, éppen a szentesi postaközlekedéssel szemben egy ízben már gyakorolt is kellő sikerral. Ugyanezt kell hát megtenni most is.

Addig is azonban, míg ez megtörténik, a közönség figyelmébe ajánljuk — mihez tartás végett — a fent elmondottakat.

A meglévő bajon nincsen remény, hogy hamarosan legyen segítve. A közönség legyen hát figyelemmel a tényleges helyzetre és addig is, amíg a helyzet javul, igyekezzen értékcsillományait mindenkor délután 5 óráig a postán feladni, hogy azok még aznap továbbíthatók legyenek.

A hesszeni légy ellen. A vármegyénkben is elhatalmasodának induló hesszeni légy veszedelmének kipusztítása céljából, a földművelésügyi miniszter a következő rendeletet intézte a vármegye közönségéhez:

»Csongrádvármegye közönségének

Szentesen.

A f. é. 4953. sz. alisp. jelentés vonatkozólag figyelmeztetem a közönséget, miszerint a hesszeni légy által fertőzött községekben a búza-, rozs- és árpatarlóknak azonnal aratás után való elszántása okvetlen szükséges, mert a tarlóknak lappangó álbábok szántásokra a föld alá kerülven, belőlük az a légyivadék, mely az őszi vetéseket szokta fertőzni, nem kelhet ki. Szükséges továbbá az érdekelt gazda-közönséget ugyanezokkor újólag is figyelmeztetni, hogy csak azok az őszi vetések tekinthetők a hesszeni légytől megvédetteknek, amelyek későn (október 6—8-tól kezdve) vetettek. Felhívom a közönséget, hogy ily irányban erélyesen intézkedjék, rendelkezésének pontos végrehajtását ellenőrizze és az eredményről az aratás után azonnal, továbbá, ha elvettek, szintén tegyen hozam jelentést. Budapest, 1894. június 8-án. A miniszter helyett: Miklós Ödön sk. államtitkár.

Mínthogy e rendelet miként történt végrehajtásának ellenőrzése a fölöttes hatóságok kötelessége leend és ezek a kötelességeiket bizonyára szigorúan is fogják teljesíteni: ezért, de

meg a saját jól felfogott érdekében is figyelmeztetjük a gazda-közönséget, hogy a rendeletben jelzett elszántást idején teljesíteni el ne mulasszák.

Ujdonságok.

Szentes, 1894. június 14.

— **Személyi hír.** Tallión Béla főispán a tegnapi esti vonattal Vásárhely felől Szentesre érkezett, hogy itt a közigazgatási bizottság mai ülésén elnököljön.

— **Jegyzői vizsga.** Vármegyénk jegyzőszigorló bizottsága előtt a f. hó 11-én tette le az írásbeli és f. hó 12-én a szóbeli közjegyzői vizsgát Végli Elek Horgos községi nyilvántartó, minék folytán őt a bizottság jegyzőségre képesítette.

— **Kamara ülés.** A szegedi kereskedelmi és iparkamar a f. hó 11-én tartott ülésén újabb feltevést határozott el a honvédelmi miniszterhez azon kérréssel, hogy a szállítóskas a kisiparosoknak öt évre biztosítassanak azon érdekből, hogy a vállalkozó ipari szövetkezetek állandóbb jellegű, a munka pontosságát, egyöntetűségét és gyors előállítását megkönnyítő hadfelszerelési műhelyeket rendezhessenek be.

— **Megváltoztatott ítélet.** Füsti Molnár Sándor Szentes városi árvaszéki ülnökét, a Balogh Jánosval volt párba miatt a szegedi kir. törvényszék és főbbezése folytán a kir. tábla is, 6 hónapi államfogházra ítélte. Füsti a kir. tábla jóváhagyó ítélete ellen főbbezéssel élt és a kir. kúria, főbbezésének helyét adva, az első fokú ítéletet megváltoztatta, két hónapi államfogházra szállítván le a büntetést.

— **Megsemmisített bor.** Mintegy 2 éve, hogy rendőrségünk egy vidéki borkereskedő 40 hektoliternyi borszállítmányát foglalta le, mint élvezésre alkalmatlant, egyik helybeli koreszmárosnál. A bor fölött azóta egyre folyt az irka-firka, mely végre is oda vezetett, hogy a f. hó 12-én a dögtérén felitatták a drága pancost a kedves anyafölddel, megsemmisítették az időközben büzhödte vált isteni nedűt. A putrik népének rengeteg érdeklődésével ment végbe — hatóságí felügyelet mellett — ez a bormegsemmisítés, miközben az összefutott cigánynepet a szó szoros értelmében el kellett verni, nehogy a földről is felgya a sajnált nedűt.

— **Népünnep a ligetben.** A legszebb erkölcsi és anyagi sikerrel folyt le a f. hó 10-én, az iparos-lyjak önképző-körének népünnepé és táncvigalma, a túl a kurcai ligetben. A kedvező időjárás nagy közönséget vonzott ki a délutáni ünnepre, hogy csakhamar mozgalmas élet volt a liget árnyas sántányaiban, különösen a versenypálya körül, melyet ezúttal a rendezőség, praktikus újítás-ként, kordonnal vont körül. Természetes, hogy a versenyek sok komikus jelenetre is vezettek a közönség nagy gaudiumára és rengeteg kacaj jutott ki a versenyek felsültjeinek. A tárgyalogásban összesen 6 fiatal legény vett részt, kik közül az első díjat, 41 perc alatt járva be a versenypályát, Mőrdi a János nyerte el; második beérkező, 42 perc alatt, lett Vas Imre. Este a ligetet lámpiókkal fényesen kivilágítottak, majd a tűzijáték hatalmas roppentóvilágítottak bele az éjszaka sötétjébe. Aztán kezdetét vette a tánc a zárt körű, diszesen felkészített sátorban és a néptáncmultság köröndjében és roppat mindkét helyen kintartó jókedvvel, fészelen vigadozásban, be a hajnalpirkadásig.

— **Újabb sajtóper lapunk ellen.** A péteri hatok bércpénz-históriájáról »Két cset« című vércikkben lapunk is foglalkozott a f. évi 13-ik számában. Ezt a cikket, valamint Novák Józsefnek ugyanezen ügyben ugyanc

lapszámban megjelent »Nyilatkozat«-át Sima Ferenc magára sértőnek találta és ezért úgy lapunk szerkesztője, valamint Novák ellen megtette a sajtóügyi feljelentést. — A »Kéteset« című cikket Bánfalvi Lajos írta és érte a sajtóbitóság előtt a felelősséget is elvállalta.

— **Bankett K. Hegyesi Mari tiszteletére.** A körünkben idős bájós művésznő, K. Hegyesi Mari tiszteletére, mint értesülünk, a kedves asszony művészi játéka által nyújtott magas műveltség viszonzásául egy társasvacsorát fognak tiszteletére, a Kass-zsálló éttermében rendezni. A társasvacsoara, úgy halljuk, péntek estére volna tervezve, mert remélik, hogy a jeles művésznő megmarad első szándékánál és 4 estére terjeszti ki vendégjátékait, tehát még pénteken is körünkben fog időzni.

— **Kabinetalakítás.** Megberregett a »Búgattyú« a »Szentesi Lap« f. évi 69-ik számában, hogy egy miniszteri listát közöljön, a mely a pákucikok vágya volt volna. Az így kinevezettek egyike azt a jó szójátékot faragta erre, hogy: kár a tárcákat olyan nagyon osztogatniuk azoknak, akiknek minél több telt a tárcája volna jó maguknak is szükségük. Mi azonban nem csinálunk szójátékokat. Bevalljuk töredelmesen, hogy egy olyan miniszteri lista — felsőbb helyen — tényleg szóban volt azokban a napokban, mikor koalícionális minisztérium alakításáról ábrándoztak még. Mutatja a koalícionális szándékot az is, hogy a társaspartí Kleins Jakab is kombinációban volt. Am e minisztérium kinevezése nem azon szenvedett hajótörést, hogy végre Wekerle engedett a peerschub-ból. Dehogy is! Az ok egészen más. Nevezetesen, a »Szentesi Lap« névsora szerint tervezett miniszteri kinevezések bekövetkezése esetén más magas méltóságok és hivatalok betöltésének szüksége is előállt volna. Be kellett volna ugyanis tölteni az alapítványi pénzek főigazgatóságának, az állami számszék elnökének és az udvari bohócoknak az állását is. Szaz alapítványi pénzek főigazgatóságára a megbízott miniszterelnök Sima Ferencet, az állami számszék elnökségére Szánthó Lajost, az udvari bohóc állására pedig a »Szentesi Lap« Búgattyúját terjesztette fel. Ezen bukkott meg az egész kabinet-kombináció A felség tudomást szerzett a György Gál István esetéről, a »Conrad«-megei takarékpénztár téves könyveléséről s végül még elolvasta a Búgattyú elménekedéseit is. — No, ez aztán elég is volt... Fucscs lett az egész koalíció és Wekerle megbízott a kabinet-alakítással.

— **Ésküvő.** Gunszt Ernő debreceni fiatal kereskedő, Gunszt Lipót helybeli jóhírű vas-kereskedő fia a f. hó 12-én vezette oltárhoz Aradon Berger Klára kislányhoz, ifj. Berger Mór földbirtokos kedves leányát.

— **Huszárbravur.** A budapesti Ludovika akadémiá központi lovasiskolájának néhány önkényes honvédfija, ezek közt városunk szülötte is, Stammer Béla, mint értesülünk bravúros távlovaglást rendezett a f. hó első 3 napján. A távlovaglást Pest-Pilis és Szolnok vármegyék területére terjedt ki és az iljak a 230 kilométernyi útát 3 nap alatt tették meg lóháton, a legjobb kondícióban érkezve be a kiindulási helyre.

— **Hittani vizsga.** A helybeli polgári leányiskola izraelita növendékeinek tegnap volt az évszáz hittani vizsgájuk. Az izz. iskolázás a vizsgára bizottságot küldött ki, mely örömmel győződött meg arról, hogy mind a 4 osztály növendékei a legkitünőbb sikerrel készültek el a hittanból. Ez a taneredmény annyival örövendesebb, mert a most záruló tanévben a hitoktató személyében változás következett be, ami mindégy hátrányára szokott lenni az eredménynek. Deutch Miksa új hitoktató érdeme, hogy ez most éppen megfordítva történt.

— **Bokody Antal,** a most körünkben idős szingizagató augusztus hónapra Karca-

gon kapott engedélyt színházi előadások tartására, a társulat mint értesülünk, ezt a hónapot még nálunk tölti s aztán júliusra valószínűleg Nyíregyháza szinkörre foglajja le, ahonnan augusztusban Karcagra megy.

— **Károsos keresztetnek.** Nem régebben adtunk hírt arról, hogy a szegedi rendőrség jó fogást csinált egy betörő tolvajbánda kézrekerítésével és akkor annak a gyanúnak is kifejezést adtunk, hogy alighanem ez a banda garázdalkodott nálunk is egy kora tavaszi éjszakán, 3 piaci bolt feltörésével. A banda feje Beszarics János és gyanunk úgy látszik alapos volt, mert a szegedi vizsgálóbíró a járásbíró útján kereste most meg rendőrségünket az iránt, hogy tegyen jelentést, kiknek boltjaiba törtek be és az illetők milyen károsodást szenvedtek.

— **Vásár a közelben.** Makón a f. hó 23-án és 24-én lesz az idei nyári országos vásár megtartva, első napon a jószág-vásárral.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 król 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 król II frt 65 krig — sima, kozkás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositó és 2000 különböző szín- és árnyalatban) szállít postabőr- és vámentesen a privat megrendelőkhöz lakására **Hennberg G.** (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (2)

Gimnáziumi értesítés.

A helybeli főgimnáziumban a folyó 1893/94 évi tanévet berekesztő osztályvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartani:

Június 21-én d. e. I. oszt. human tárgyak.

» » »	II.	»	real	»
» » »	III.	»	human	»
» » »	VII.	»	real	»
» » »	d. u. IV.	»	real	»
» » »	V.	»	human	»
» » »	IV.	»	real	»

Június 22-én d. e. francia nyelv.

» » »	ének.	»
» » »	d. u. gyorsírás.	»

Június 23-án d. e. I. oszt. real tárgyak.

» » »	II.	»	human	»
» » »	III.	»	real	»
» » »	VII.	»	human	»
» » »	d. u. IV.	»	human	»
» » »	V.	»	real	»
» » »	IV.	»	human	»

Év-záró ünnepély június 30-án délelőtt.

E vizsgákra és ünnepélyre tisztelettel meghívja az érdeklődő közönséget

a főgimnázium igazgatósága.

Irodalom.

A »**Vasárnapi Újság**« június 10-iki száma 14 képpel, a következő tartalommal jelent meg: »A kormányválság« című cikk mellett Wekerle Sándor legújabb arcképe és gr. Khuen-Hédervary Károly horvát ban arcképe. A Kolozsvár mellett történt vasúti balesetről. (A kiklott vonat, az összetört vasúti kocskis, s a szerencsétlenség színhelyén folyó munkálatok rajzaival, pillanatnyi fényképek után.) A »Terile Romana«, »Román föld« című térkép hű másolata, Herman Ottó cikkével. (E térkép, melyet a romániai népiskolákban rendszeresen használnak, s mely a romániai királyi pár arckévével is el van látva, magában foglalja Románia mellett »Transilvaniát«, egész Erdélyt, s a szomszédos magyar megyéket a Tiszaig »Marmoros, Crisiana és Temesiana kerületi elnevezésekkel, s Magyarországra csak a Tiszánál kezdődik a térképen.) — E számban még a következők vannak: »A gyanú.« Elbeszélés a kalotaszegi népeletről. Irta Gyarmathy Zsigáné. (Kinnach László rajzaival.) — »A bretagnei tenger.« Heredia költeményei, franciából fordította s a Kisfa-

ludytársaság ülésén fölolvatta Vargha Gyula. — »Altató dal.« (Zempléni Tivadar festményével.) — »A luglochi barlag.« (Képpel.) — »Népköltésünk a geológiában.« — »A lakat tika.« Orosz történet. — »Két új találmány.« — »Turpin.« (Arcképpel.) — »Az erdélyi közművelődési egyesület közgyűlése.« — »Parisívaltelvél.« (Divatképpel.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Sakkturné, Képtalány, stb. rendes rovatok. — A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 2 frt, egyes szám ára 20 kr. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Színház.

A múlt szombati premiérről kell először is beszámolnunk.

Vérő operettje, a »Szultán« volt ez a premír, amelynek Roxelán-keringője olyan gyorsan vált népszerűvé ország-szerte, akárcsak a keringő- király Strusz leghíresebb valcereinék bármelyike.

Délelőtt csupán a keringő szép a »Szultán«-ban, hanem az operett egész zenéje a finom izlésű, hivatott zeneköltőre vall Veróban, akitől e téren még nem egy derék munkát várhatunk jogosan.

Az előadás egyike volt a jobbaknak, miket színtársulatunk operett-személyzetétől láttunk és ez, a szép zenével párosulva, nagyobb közönséget is érdemelt volna. A kar megerősödött, hanganyag dolgában persze meg is izmosodott s a szereplők mind rajta voltak, hogy derekasan megállják a helyüket, ami sikerült is nekik.

A címszerepet Beke Lilla énekelte, zajos tapsokat aratva szép hangjával, amire a játéka még mindig nem simul eléggé hozzá.

Igen kedves volt Váradiné (Roxelán), nem kevésbé Sipos Gizella (Délia), is, míg a közönség kacagatásáról Borcsik Ilona (Adelgunda), továbbá Kovács (eunuch), Kiss (Bülbü) és Vágó (Bimbasi) gondoskodtak.

Vasárnap és hétfőn, az utóbbi napon zóna-előadásban »Dómia, a amerikai majom« című izléstelenség ment. Hát ez a darab nagyon jó lehetett a németeknek, Nesztroy mester idejében, de ma színré hozni és ezzel a színpadot komédiásbódévá alacsonyítani nem szabad még akkor sem, ha a Dómi majomnak olyan ügyes személyesítője akad, mint Duvnani.

Kedden ritka műveltségben részesült közönségünk. E napon lépett fel először K. Hegyesi Mari úrnő, a nemzeti színház bájós művésznője, vendégszereplésben, Szárdy »Fedora« című drámájában.

A szinkör nézőtöre előkelő közönséggel telt meg, bár nem annyira, mint azt a ritka alkalom megkívánna, aminek magyarázatát részben a mi közönségünk tartózkodó voltában, részben pedig abban kell keresnünk, hogy a kitünő művésznő vendégszereplése nem volt kellően előkészítve.

Meg vagyunk róla győződve, hogy már az első előadással levetkőzte a közönség szokott tartózkodását és a kedves vendég további fel-lepteinél zsufozásig tart házzal fog tüntetni.

K. Hegyesi Mari Fedorája meggyőzhetet mindenki, aki látta, hogy az egy isten kegyelméből való művésznő milyen áttértett és átgodolt előadása, aki behatol szerepének legapróbb részletébe is, hogy azt úgy állítsa a közönség elé, ahogy az író megteremtette, amilyennek a költő álmodta.

A közönség fokozódó érdeklődéssel kísérte e kitünő alakítást és felvonások végén zajosn hirta a lámpák elé a kedves művésznőt.

Partnerein kitetszett, hogy vele összpórában nem tartottak. Kovács (Loris) a nem ré szabott hőszerelemesből, java tehetségével igyekezett csinálni amit tudott. Legjobb volt még Kissné (Olga), Bokody (Ciril) kicsiny szerepében és Vágó (Sirieux).

Tegnap, K. Hegyesi Mari második fel-leptével »Denise« ment, az előadásról azonban térszűke miatt csak jövő számunkban írunk.

Ma este a vendégművésznő harmadik és — mint a színpad mondja, búcsúfeltevével Várdy Antal dr. kitünő drámáját »Rafael«

adják; hisszük azonban, hogy a bájos vendég megtölti vendégestét egy 4-ik előadással s hogy e szerint még holnap este is gyönyörködni fogunk művészetében.

KÖZGAZDASÁG.

Aratási kilátások. Egypár hét előtt még abban a véleményben voltak a gazdák, hogy az idén legalább is jóközép búza- és rozstermést fognak aratni; de már azokon a vidékeken, a hol a jégeső és a vihar kárt okozott s csaknem felerészben elsöpörte a termést, a kilátások lényegesen csökkentek. Hanyatlottak a terméskilátások ott is, a hol a sok eső és zápor, továbbá a kőd a gabonát virágzás közben érte s ez által nem csak, hogy megdöntötte, hanem meg is rozsdásította; azonkívül a hesszeni légy, ez a kártékony élősd. számos helység és járás vetéseit pusztulással fenyegeti. Ez évben az abnormissá vált időjárás miatt nagyon terjed a rozsdás s a gazdák méltán félnek attól, hogy a kár sokkal jelentékenyebb lesz, mint az előző években volt. Rozsdát jeleznek ugyanis lapunknak Tolna, Baranya, Fejér, Somogy, Veszprém, Zala, tehát csaknem az egész Dunántúlról; de rozsdától félnek Temes, Torontál, Csanád, Bács-Bodrogh, Pest, Jász-Nagy-Kun-Szolnok s több felvidéki és erdélyi vármegyében is. A Dunántúl, a hol a vetések az utóbbi viharokig és jégesőkig többnyire nagyon szépen állottak, ma már szintén csak közepes búzatermésre lehet számítani és azok a helységek is, a hol 10—12 métermázsát reméltek, ma már valószínűleg csak 8—9 métermázsa magot fognak aratni. A rozs aránylag véve még jobban tartja magát; ez a növény a tavasz elején nem igen állott kifogástalanul, holott a búza mindenütt gyönyörű volt. Most tehát, a napok múltán bekövetkező rozs aratásával megtörténhetik, hogy sok helyen a rozs minőségileg és mennyiségileg is jobb termést fog adni, mint a búza.

A hesszeni légy, ez a kártékony élősd, a mely év-év után mutatkozik, az idén rengeteg területet foglalt le zsákmányul. A merre csak nézünk az alföldi vármegyékben, ha nem is mindenütt, de a legtöbb helyen ott találjuk a hesszeni legyet. Még a Dunántúl fekvő vármegyékben is pusztítanak e kártékony állatkák s az okozott kár, a hol a korai búzát elege, 25—50 százalék között ingadozik. Több ezer kat. holdra megy az a terület, a melyet csak Békésvármegyében is főlásztottak; száz és ezer holdra tehető a vetésvesztés Csanád, Temes, Csongrád, Arad, Torontál, Pest, Bács-Bodrogh, különösen Jász-Nagykun-Szolnok vármegyékben.

Az országnak csaknem minden részéből panaszkodnak a gazdák, hogy a mesterséges lóhere, lucerna, bükköny, sőt már sok helyen a természetes réti fű is rendben fekdűt, a mikor ismét bekövetkeztek az esőzések. A remélt jó minőségű széna helyett lesz tehát ismét sok gyenge minőségű, fekete színű széna. A szőlők és gyümölcsösök, a hol elemi csapás nem volt, jobbára mindenütt közép termést ígérnek. A szőlők permetezésére nagy gondot fordítottak a gazdák s a permetezés idejében, május 10—25-e között meg is történt.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Mátyffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

**Valódi vorarlbergi
fél-ementáli sajtnak
kilója 1 frt 20 kr.**

Camembert sajt drója 60 kr.

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR

kereskedésében. 1—3

Czukermann Ignácnak

a III. tizedben, Nyiri Sándor úr vas-kereskedése átellenében lévő házánál egy bolthelyiség és egy lakhelyiség bére kiadó s azonnal elfoglalható. 1—3

5484/1894.

Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye törvényhatóságánál egy **közigazgatási gyakoronoki állás**, mely 400 frt évi fizetéssel és 50 frt lakbérilletménnyel van díjazva, ideiglenesen üresedésbe jövén, annak ideiglenesen leendő betöltése érdekében ezzel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni kívánják, hogy elméleti képzettségüket, továbbá politikai és erkölcsi magaviseletüket igazolói okmányokkal kellően felszerelt pályázati kérvényeiket, T a l l i á n Béla főispán úr ő méltóságához címezve f. évi június hó 23-ik napjának délutáni 5 órájáig hozzám nyujtsák be.

Szentes, 1894. június 6-án.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

3—2

Csakis kitünő jómínőségű árúk!

BUDAY IMRE kézmű, divat és rövidárú kereskedése SZENTESEN.

KISPIAC-TÉREN.

Szives tudomására hozom a t. bevásárló közönségnek hogy divatárú raktáramat minden idény végével mélyen leszállított áron elárúsítom, hogy a divat változásainak megfelelően, mindég újabbnál-újabb divatú árúkat hozassak raktárra.

Mindennemű gyapjuszövetek, atlasz-szatin, plisse, zephier, voil, karton és ruhadis, gyönyörű csipkék: legfinomabb és legizlésebb kivitelben rendkívül olcsó árak mellett, dús választékban kaphatók nálam.

Uzletem ez ideig is kitünő jó minőségű árúk, pontos és lekiismeretes kiszolgálás által t. vevőim előtt nagy elismerésben részesült, melynek fejlesztését legfőbb feladatommak tekintem mindenkor.

Jelen körülményre a t. közönség szives figyelmét fehívom s becses pártfogását továbbra kérem.

Szentesen, 1894. május hó.

Tisztelettel:

BUDAY IMRE.

3—3

Miskolci vászon és 3/4 széles tiroli mintázott festó egyedüli raktára.

SARG F. A. FIA és TÁRSA, első és legrégebb Stearingyertya-gyár Ausztria-Magyarországon.

Alapította de Milly Ad. 1837-ben.

6—3

Csász. és kir. udvari szállítók

M

Megalapítása a Glycerin-gyártásnak Ausztria-Magyarországon.

I

Feltalálása a Glycerin-szappannak Sarg F. A. által 1858-ban.

L

Feltalálása és üzletbe-hozása a Kalodont-nak 1887-ben.

L

Harminc első érdemérem és díszoklevél 1894-ig.

Y

Iroda: Bécsben, IV. Schwinggasse 7. **GYERTYÁJA**

Milly-, asztali-, templomi-, barock-, renaissance-, conus- és lúgyertyák; Milly-őjjeli gyertyák és viasz karácsonyi gyertyák.

Mindenütt kaphatók.

Határozottan Sarg Milly-gyertyát kérjen.

Mindenütt kaphatók.